

ACHIEVING HAPPINESS IN THE FRAMEWORK OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT CONCEPT

GOLYASH Iryna

In Happiness And Contemporary Society : Conference Proceedings Volume (Lviv, March, 20-21, 2020). Lviv: SPOLOM, 2020. P. 88-92.

ISBN 978-966-919-593-7

ДОСЯГНЕННЯ ЩАСТЯ В РАМКАХ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

ГОЛЯШ Ірина

// Щастя та сучасне суспільство : збірник матеріалів міжнародної наукової конференції (Львів, 20-21 березня 2020 р.). – Львів : СПОЛОМ, 2020. – С. 88-92.

ISBN 978-966-919-593-7

GOLYASH Iryna

PhD in Economics

Ternopil National Economic University (Ternopil, Ukraine)

The Ukrainian Institute for Happiness Research

ACHIEVING HAPPINESS IN THE FRAMEWORK OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT CONCEPT

ГОЛЯШ Ірина

кандидат економічних наук, доцент

Тернопільський національний економічний університет (Тернопіль, Україна)

Український інститут дослідження щастя

ДОСЯГНЕННЯ ЩАСТЯ В РАМКАХ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

The concept of sustainable development is the leading global strategy for humanity. The main value of countries that have chosen the path of sustainable development is the person, their well-being and happiness.

A person can only be happy when he or she is not hungry, healthy, protected, in other words, satisfied with basic needs. The basic needs are set for the Sustainable Development Goals, that is why it is so important to achieve them for each of us.

The achievement of Sustainable Development Goals is capable to provide a sufficient level of biological needs satisfaction, without which cannot be formed higher-level needs. This makes impossible for a person to achieve happiness. The concept of sustainable development should be the basis for further defining the ways of achieving happiness of each person.

This approach focuses the vector of social development not on consumer behavior, but on the preservation, reproduction and rational use of available goods. In this interpretation, "to have" strategy becomes "to be" strategy.

Therefore, the concept of sustainable development can become a platform for the happiness of every person.

Концепція сталого розвитку є провідною глобальною стратегією людства. Саме вона стала основою для формування політик багатьох країн світу.

Виникнення цієї концепції є логічним продовженням вчення В.І.Вернадського про ноосферу [1]. Концепцію було прийнято у 2015 році на саміті ООН й разом з тим було визначено Глобальні Цілі сталого розвитку.

Загалом до переліку включено 17 Цілей сталого розвитку:

1. Подолання бідності (No Poverty);
2. Подолання голоду (Zero Hunger);
3. Міцне здоров'я (Good Health and Well-Being);
4. Якісна освіта (Quality Education);
5. Гендерна рівність (Gender Equality);
6. Чиста вода та належні санітарні умови (Clean Water and Sanitation);
7. Відновлювана енергія (Affordable and Clean Energy);
8. Гідна праця та економічне зростання (Decent Work and Economic Growth);
9. Інновації та інфраструктура (Industry, Innovation and Infrastructure);
10. Зменшення нерівності (Reduced Inequalities);

11. Сталий розвиток міст та спільнот (Sustainable Cities and Communities);
12. Відповідальне споживання (Responsible Consumption and Production);
13. Боротьба зі зміною клімату (Climate Action);
14. Збереження морських екосистем (Life below Water);
15. Збереження екосистем суші (Life on Land);
16. Мир та справедливість (Peace, Justice and Strong Institutions);
17. Партнерство заради стійкого розвитку (Partnerships for the Goals) [2].

Головною цінністю країн, що обрали шлях сталого розвитку є людина, її добробут та щастя. Цілі сталого розвитку є універсальними для застосування в розвинених країнах та в тих, що розвиваються, а тому кожна країна адаптувала їх відповідно до специфіки власного розвитку.

Приєднання України до досягнення Глобальних Цілей сталого розвитку створило умови для вирішення внутрішніх проблем країни та визначило напрями її розвитку на тривалу перспективу [3].

Під терміном «сталий розвиток» зазвичай розуміється розвиток суспільства, який задовольняє потреби нинішніх поколінь і не ставить під загрозу можливості наступних поколінь задовольняти свої потреби. Розвиток може вважатися сталим лише тоді, коли досягнуто рівноваги між важливими чинниками, які зумовлюють загальний рівень людського життя. Загалом концепція поєднує три головні компоненти сталого розвитку суспільства: економічну, соціальну та екологічну сфери (див.рис.1).

Рис. 1 Компоненти сталого розвитку суспільства

Реалізація компонентів сталого розвитку повинна відповідати інтересам людей, сприяючи підвищенню якості їх життя. Системне узгодження та збалансування цих трьох компонентів - завдання величезної складності. Зокрема,

взаємний зв'язок соціальної та екологічної сфер приводить до необхідності збереження однакових прав сьогодишніх і майбутніх поколінь на використання природних ресурсів. Взаємодія соціальної та економічної сфер вимагає досягнення справедливості при розподілі матеріальних благ між людьми й надання цілеспрямованої допомоги бідним прошаркам суспільства. Взаємозв'язок природоохоронної та економічної сфер потребує вартісної оцінки техногенних впливів на довкілля [2].

Вирішення цих завдань - найголовніший виклик сьогодення для національних урядів, авторитетних міжнародних організацій та всіх прогресивних людей світу.

Цілі сталого розвитку, у першу чергу, адресовані до урядів, але завдання урядів полягає ще й в тому, щоб зробити своїх громадян щасливими. Про це йшлося цьогоріч на Всесвітньому економічному форумі у Давосі, де був організований круглий стіл на тему: «Government & Happiness» («Уряд і щастя»), учасники якого зосередили увагу на питаннях необхідності турботи уряду про щастя громадян [4].

Зазначимо, що ще з давніх часів існували прогресивні ідеї, які передбачали створення щасливого суспільства та ставили за мету побудову щасливої держави. Однак, при загальному економічному зростанні, відносні позитивні і негативні зміни в житті кожної окремо взятої людини врівноважують один одного, не створюючи зміни в загальному рівні щастя в країні. Тому, апріорі абсолютно щасливе суспільство не може існувати. Натомість потрібно прагнути до створення суспільства щасливих людей, ціллю якого стане досягнення щастя кожної людини зокрема.

Однак, будь-яка людина може збудувати своє щастя лише тоді, коли вона сита, здорова, захищена, тобто задоволені її базові потреби (за теорією Маслоу ці потреби вважаються дефіцитними) [5]. Саме базові потреби закладені в Цілях сталого розвитку і тому їх досягнення є настільки важливим для кожного з нас.

Разом з тим, людина має бути не об'єктом, а суб'єктом сталого розвитку. Вона повинна брати участь у процесах формування своєї життєдіяльності, прийнятті й реалізації рішень, контролі за їх виконанням.

Розглянемо ієрархію потреб людини. Для цього пропонуємо використати узагальнений варіант піраміди потреб, у якій виокремлено три рівні:

- біологічний (за теорією Маслоу це потреби фізіології і безпеки);
- соціальний (за теорією Маслоу це потреби спілкування, визнання, успішності, самооцінки);
- духовний (за теорією Маслоу це потреби пізнання, естетики, самовираження та самоактуалізації) (див.рис.2).

Вважаємо, що компоненти сталого розвитку можуть бути вбудовані в структуру людських потреб та забезпечувати їх базовий біологічний рівень (див. рис.3), а задоволення потреб вищого рівня можливе лише в індивідуальному порядку, через врахування цінностей кожної людини, чи групи людей (за теорією Маслоу це потреби буття) [5].

З цієї точки зору, реалізація всіх базових потреб біологічного рівня має вирішуватися спільними зусиллями урядів, бізнесу та громадськості усіх країн, а задоволення всіх інших потреб повинно бути суто індивідуальним. Вважаємо, що

такий підхід дасть змогу врахувати ступінь задоволення життям в глобальних, чи національних межах та забезпечити базовий рівень для досягнення щастя кожної окремої людини.

Рис. 2. Ієрархія людських потреб

Запропонована на рис. 3 архітектура людських потреб включає потреби на біологічному, соціальному та духовному рівнях, задоволення яких здатне забезпечити щастя для людини. Біологічний рівень містить компоненти сталого розвитку, що є основою людської життєздатності та базою для побудови щасливого майбутнього.

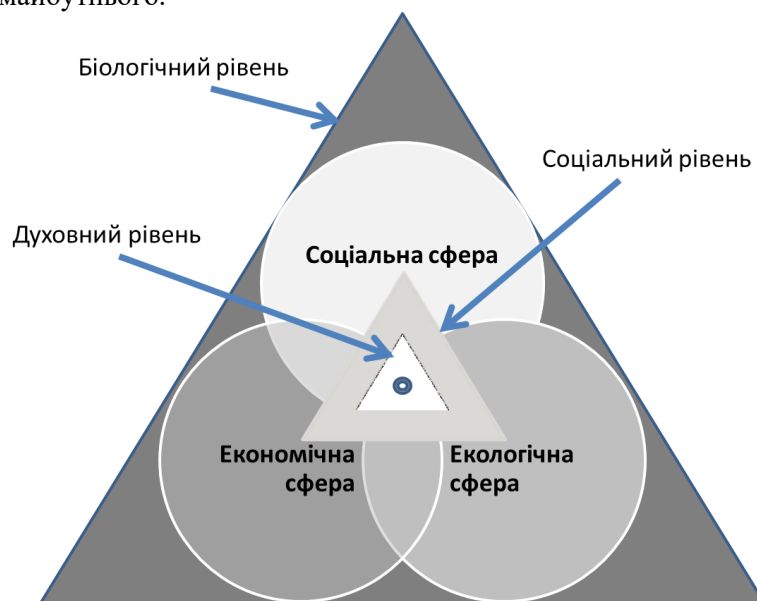

Рис. 3 Архітектура людських потреб з вбудованими компонентами сталого розвитку (проекція зверху)

На вищих рівнях щастя може бути досягнуто шляхом усвідомлення пріоритетності власних цінностей та вибору відповідної індивідуальної життєвої траєкторії соціального й духовного розвитку, що є можливим лише після забезпечення необхідного біологічного рівня людського існування.

Досягнення Цілей сталого розвитку спроможне забезпечити достатній рівень задоволення біологічних потреб, без яких не може бути сформовано потреби вищого рівня, що в свою чергу, унеможлиблює досягнення щастя людиною. Ми переконані, що саме концепція сталого розвитку повинна стати базою для подальшого визначення на її основі шляхів досягнення щастя кожної людини.

Такий підхід спрямує вектор розвитку суспільства не на споживацьку поведінку, а на збереження, відтворення та раціональне використання наявних благ. У цій інтерпретації стратегія «мати» перетворюється на стратегію «бути» [6].

Отже концепція сталого розвитку, створюючи гідні умови життя та можливості для всіх в межах країни, чи цілої планети, спроможна стати ще й платформою для здобуття щастя кожної людини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вернадский В.И. Биосфера и ноосфера / В. И. Вернадский. – Москва: Наука, 1989. – 258 с.
2. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development: Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015 [Електронний ресурс]. / Режим доступу: http://www.mfa.gr/images/docs/pagkosmia_zitimata/resolution_sdgs.pdf
3. Голяш І. Моніторинг реалізації цілей сталого розвитку в Україні / І. Голяш // III Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні детермінанти фінансової політики: локальний та міжнародний вимір». – Тернопіль: ТНЕУ. – 2019. – С.95-98.
4. Thing: GDP can't buy happiness [Електронний ресурс]. / Режим доступу: <https://www.axios.com/newsletters/axios-deep-dives>
5. Современная психология мотивации: сборник / Под ред. Д. А. Леонтьева. - М: Смысл, 2002. – С. 29-37.
6. Пурий Р., Луц У. Планування щасливого життя / Р. Пурий, У. Луц. – Львів: Літопис, 2019.- С.157.